

Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov

11.04.2023 | | Počet zobrazení:null

Metodické vysvetlivky - vybrané ukazovatele

Rastlinná produkcia

Úroveň poľnohospodárskej výroby na 1 obyvateľa sa počíta na stredný stav obyvateľstva v sledovanom roku.

Do skupiny olejní sú zarátané všetky olejniný s výnimkou semena priadneho ľanu a konopného semena.

Publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných Štatistickým úradom SR.

Živočíšna produkcia

Údaje o **predaji** sú za poľnohospodárske podniky zapísané v obchodnom registri a za vybraných samostatne hospodáriacich roľníkov so spravodajskou povinnosťou. Predaj všetkých výrobkov sa sleduje za kalendárny rok.

Úroveň poľnohospodárskej výroby a hustota stavov hospodárskych zvierat sa počíta na výmeru poľnohospodárskej pôdy zistenú súpisom osiatych plôch.

V skupine jatočných zvierat spolu je zahrnutá produkcia jatočného hovädzieho dobytká, teliat, ošípaných, oviec, kôz a koní.

Pod pojmom **dobyčia jednotka** sa rozumie hmotnosť 500 kg, na ktorú sú prerátané jednotlivé druhy hospodárskych zvierat a ich kategórie.

Zdroj údajov

Publikované údaje sú výsledkom štatistických zisťovaní vykonaných Štatistickým úradom SR.

Ekonomický účet za poľnohospodárstvo

Za poľnohospodárske odvetvie sa považuje zoskupenie všetkých závodných jednotiek na miestnej úrovni, ktoré vykonávajú nasledovné ekonomické aktivity:

- rastlinná výroba vrátane zeleninárstva a záhradníctva;
- živočíšna výroba;
- rastlinná výroba kombinovaná so živočíšnou výrobou;
- služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu;
- lov, odchyt zveri a odchov zveriny vrátane súvisiacich služieb.

Použitie lokálnej závodnej jednotky ako základu pre poľnohospodárske odvetvie si vyžaduje

zaznamenanie nepoľnohospodárskych druhotných činností tam, kde sa nedajú odlíšiť od hlavnej poľnohospodárskej činnosti.

Ekonomické účtovníctvo pre poľnohospodárstvo je založené na koncepcii odvetvia. Účty bežných transakcií sú:

- účet produkcie;
- účet tvorby dôchodku;
- účet podnikateľského zisku;
- prvky kapitálového účtu.

Účet produkcie zaznamenáva transakcie spojené s produkčným procesom. Obsahuje produkciu (zdroje) a jej použitie vo forme medzispotreby. Výsledok je pridaná hodnota, ktorá sa vykazuje buď bez spotreby fixného kapitálu (hrubá pridaná hodnota), alebo po odpočítaní spotreby fixného kapitálu (čistá pridaná hodnota).

Účet tvorby dôchodku vyjadruje tvorbu dôchodku odvetvia ako výsledok výrobného procesu (čistá pridaná hodnota), spotreby práce (odmeny zamestnancom) a pôsobenia nástrojov hospodárskej politiky štátu (dane a subvencie).

Účet podnikateľského zisku umožňuje merať dôchodok, ktorý je identický s kategóriou zisku pred zdanením a rozdelením tak, ako sa vyjadruje v podnikateľskom účtovníctve.

Kapitálový účet umožňuje stanoviť rozsah, v rámci ktorého bola hrubá tvorba fixného kapitálu (HTFK) financovaná z úspor a majetkových transferov.

Celková produkcia poľnohospodárskeho odvetvia je sumou produkcie poľnohospodárskych produktov a tovaru a služieb vyrobených v neoddeliteľných nepoľnohospodárskych vedľajších činnostiach.

Medzispotreba predstavuje hodnotu všetkých výrobkov (iných ako fixný kapitál) a služieb spotrebovaných za príslušné obdobie pri produkcii iných výrobkov a služieb. Medzispotreba je vymedzená ako spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok v rámci externých nákupov, spotreba nakupovaných služieb, spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok a služieb od sesterských závodných jednotiek, manká a škody.

Pridaná hodnota je bilančnou položkou a vypočíta sa odpočtom medzispotreby od produkcie.

Tvorba hrubého fixného kapitálu pozostáva z výdavkov na nové kapitálové statky, alebo z iných špecifických výdavkov, ktoré vynakladajú výrobcovia na výroby a služby za účelom zachovania, zvýšenia alebo rozšírenia svojej výrobnéj kapacity, alebo vytvorenia nových výrobných možností v budúcnosti.